

Až na vrcholky textařských hor s Eduardem Krečmarem

Nedávný osmdesátník Eduard Krečmar působí jako na slovo skoupý introvert a trochu rozmluvit ho dokázal snad jenom Karel Šíp ve své televizní Všechnopárty. Ale při psaní textů se mu jazyk jakoby mávnutím kouzelného proutku rozváže do často netušených a nezvyklých obrazů. K textařské tvorbě Eduarda Krečmara přibyla zkraje druhé poloviny šedesátých let také tvorba divadelní, když se svým celoživotním parťákem a spolustolovníkem Pavlem Vrbou (†73) debutovali jako divadelní tvůrci na jevišti Rokoka recitálem Listy důvěrné, který napsali pro trio Golden Kids.

TEXT: MILOŠ SKALKA, FOTO: PETR KLAPPER

Jak to všechno začalo

„Ve školní kapele jsem zkoušel brnkat na kytaru, ale ve vedlejší třídě byli mnohem lepší muzikanti, třeba Tomislav Vašíček. Ten pak založil skupinu Sputniki,“ vrací se ve vzpomínkách do dávných dob Eduard Krečmar. „Magnetofon pro nás byl v té době nedostupná věc, anglické písničky jsme chytali tedy jenom do ucha a v přílišné kvalitě. Hlavně z Radia Luxembourg, tedy z Laxíku, jak jsme říkali. S původními texty si potom neporadili ani ti, kteří anglicky uměli. Natož já! Proto jsem začal psát texty české, abychom ty písně vůbec mohli zahrát a zazpívat celé. Mluvím v množném čísle, protože já jsem krátce působil

v kapele Sputniki také jako zpěvák doprovodných vokálů.“

Vůbec první text

„To vím naprosto přesně! Byla to slova k písničce Island in the Sun, kterou v sedmapadesátém roce celosvětově proslavil Harry Belafonte. Můj text byl ale hodně neumělý. Název? Ostrov v slunci. To se snad nedá ani vyslovit. (smích) Písničku pak na desky nazpívala Jarmila Veselá s Orchestrem Gustava Bromy, pochopitelně s textem jiným. Napsal ho Vlastimil Kudrnáč, který písničku nazval Slunečný ostrov, a Jarmila Veselá tehdy zpívala „znám ostrov plný krás...“

První písničku s textem Eduarda Krečmara, Boogie pro Jarmilku, nazpíval na desky Josef Zíma za doprovodu orchestru Karla Vlacha. To bylo před neuvěřitelnými bezmála šedesáti lety

„Když jsem si opatřil první počítač, snažil jsem se na něm vytvořit archiv svých textů,“ pokračuje jubilant ve vzpomínkách. „A to především proto, abych měl představu o tom, kolik jsem toho vlastně napsal a zdali jsem byl dostatečně pilný. Dostal jsem se někdy nad tisícovku textů, pak v počítači něco kikslo, nebo spíš jsem sáhl na něco, na co jsem neměl, a byl konec! Všechno se mi

Pražský rodák EDUARD KREČMAR (17. března 1942) maturoval na vinohradské jedenáctiletce v ulici Wilhelma Piecka, kde v roce 1959 vznikla skupina Sputniki, pro kterou začal psát své první texty, vesměs české verze zahraničních hitů (mj. To léto, Sůl do očí, Žalu dřív jsem se smál). V roce 1962 napsal text k melodii skladatele Alfonse Jindry Boogie pro Jarmilku, která tehdy obsadila 2. místo v TV soutěži Písničky na zítřka a v podání Josefa Zímy se stala jeho první nahrávkou na gramofonových deskách. Poté, co „vzdal“ studia na Vysoké škole ekonomické, pracoval chvíli jako dělník a od poloviny šedesátých let působí na hudební scéně jako textař na volné noze. OSA, ve kterém svého času působil jako místopředseda, registruje 1680 jeho textů. (!) Ke skladatelům, se kterými jako textař nejčastěji spolupracoval,

patří Karel Svoboda, Angelo Michajlov, Ladislav Štáidl, Václav Zahradník, Zdeněk Barták a Pavel Krejča. K písňové tvorbě si posléze přibral i profesí muzikálového spolutvůrce. Z importu tohoto žánru připomeňme alespoň Krečmarovy české texty k úspěšným inscenacím muzikálů Klec bláznů, Pomáda, Hříšný tanec a Miss Saigon, z původní tvorby pak Jacka Rozparovače a Dona Juana s hudbou Vaša Patejdla nebo nedávnou premiéru muzikálu Robinson Crusoe s hudbou Zdeňka Style Hrubého. Na svého investora a divadelní uvedení čeká už dokončený muzikál Odysseus, jehož hudební složku tvoří melodie dvojice Petr a Pavel ORM. Eduard Krečmar vyučoval tvorbu písňových textů na Konzervatoři Jaroslava Ježka. Žije s manželkou Ildikou (51), z předchozích manželství má syny Jana, Eduarda ml. a dceru Marii.

smazalo. Tak jsem to vzdal. Ale když se k „běžným“ písničkám přidají ještě texty pro dabing, animované filmy a divadlo, asi se to ani spočítat nedá.“ (Naštěstí však existuje archiv OSA, dodává autor těchto řádek.)

Jaké to vlastně je, žít se psaním textů

„Dobrodružné. Jednou to jde nahoru, jednou dolů, prostě jako všechno v životě. Člověk se dostane až na vrcholky hor, aby pak zažil rychlý sešup. Ale snad nejhůř mi bylo začátkem sedmdesátých let. Bezprostředně po okupaci v osmašedesátém roce jsme totiž napsali s mým kamarádem, skladatelem a klavíristou Angelem Michajlovem, písničky Kdo je vrah a Zlej sen, které nazpíval Karel Černoch. Mimořádně, natáčely se ve stejný den, kdy v témže studiu nazpívala Marta Kubišová Modlitbu. Nahrávky po několika letech vyšly na Západě – a já dostal zákaz psaní. Po nějaké době však ostražitost vrchnosti polevila, a já mohl v textování písní zase pokračovat.“

Mám pocit, že texty Eduarda Krečmara mají ve svém repertoáru – kromě zpívajících autorů – snad úplně všichni naši interpreti

„Když jsem s texty začínal, psal jsem pro tehdy mladé, tedy vesměs pro své vrstevníky,“ rekapituluje svou tvorbu textař. „Pro Evu Pilarovou, Waldu Matušku, Martu Kubišovou, Vaška Neckáře, Helenu Vondráčkovou, pro Apollo,

tedy Yvonne Přenosilovou, samozřejmě pro Karla Gotta... S přibývajícím časem se okruh interpretů podstatně rozšířil. Když už se člověk jednou pro tuhle profesi rozhodne, musí psát hodně, protože to není žádný zlatý důl a složenky nepočkají.“

Co je na textařské profesi nejtěžší

„To, čemu říkám povinná inspirace. Člověk dostane zakázku a termín, který musí dodržet. Nemůže čekat, až se líbající múza laskavě dostaví. Musí ji lákat, přemlouvat, volat – a ve finále nakonec přivolat. Nevím, co se to v těle odehraje, ale u mě působí jako onen spouštěcí mechanismus neúprosný termín odevzdání a strach z toho, že mě nic nenapadne.“

Písně s texty Eduarda Krečmara znějí nejen z hudebních nahrávek, divadelních jevišť, koncertních pódii, z rádia a televize, ale také ve filmech a televizních seriálech (mj. Metráček, Muka obraznosti, pohádková filmová komedie Anděl Páně, seriály Zdivočelá země nebo Hotel Herbich), stejně jako v zahraničních animovaných dílech (mj. Lví král, Shrek, Princ Egyptský). K nejznámějším textům Eduarda Krečmara patří namátkou Boty proti lásce a Sklípek (Yvonne Přenosilová), Malinká (Pavel Novák), Mýdlový princ a Chci tě líbat (Václav Neckář), Všechny bolesti utiší láska a S nebyvalou ochotou (Marta Kubišová), Belinda (Jiří Štědroň), Nádhernej den (Věra Špinarová a Václav Neckář), Až na vrcholky hor a Srdcem jsi zůstal u koní (Věra Martinová), Šťastná ústa (Karel Zich), Beatles, Nestarej se, kamaráde, Být stále mlád, Jestli já tě budu mít rád a Noční král (Karel Gott), Hvězdičko blýskavá (Petr Novák), S láskou má svět naději (Petra Janů), Když jsem bejval tramp (Olympic) nebo Když jdou na mužskýho léta (Waldemar Matuška)...

Navzdory zdravotním problémům, se kterými se v poslední době potýká, oslavil Eduard Krečmar své kulaté jubileum v dobrém rozmaru v kruhu rodiny, přátel, hudebních soupeřů a spolupracovníků – a to v podzemním koncertním sálu svého oblíbeného vinohradského hudebního restaurantu U Vodárny, kam mu přišli poblahopřát či zazpívat mimo jiné sourozenci Václav a Jan Neckářovi, Petr Janda, Hana Buštíková a Dana Vlková, tedy Kamelie, Karel Vágnér, Felix Slováček, Vašo Patejdl nebo Zdeněk Barták. ☒